

Las Vegas

Suzanne Hautvast

De rubriek *Verslaving verbeeld* beschrijft verslaving in de kunst en cultuur. In dit nummer de films: *Leaving Las Vegas* en *Fear and loathing in Las Vegas*

Gokparadijs Las Vegas, dat in Amerikaanse films vaak staat voor alles wat slecht is in het land van de ongekende mogelijkheden, is het decor bij twee totaal verschillende films uit de tweede helft van de jaren negentig. In *Leaving Las Vegas* (1995) vormt de ongevoelige en onromantische woestijnstad een schril contrast met de korte maar intense liefdesgeschiedenis van de twee hoofdpersonen. Ben (Nicolas Cage, die voor deze rol een Oscar kreeg), een mislukte programmamaker, vertrekt naar Las Vegas om zich dood te drinken. Hij heeft niets meer te verliezen nadat hij, naast zijn gezin, nu ook zijn baan en daarmee ieder toekomstperspectief heeft verloren. Hij heeft uitgerekend dat hij genoeg geld heeft om vier weken achter elkaar te drinken.

Nauwelijks in Las Vegas aangekomen, ontmoet hij de prostituee Sera (Elisabeth Shue), die moe is van het alleenzijn en op zoek is naar echte liefde. Nog voordat ze op de hoogte is van de reden van Cages verblijf in Vegas, meent ze in hem de ware liefde ontdekt te hebben. De waarheid doet geen afbreuk aan haar gevoel voor hem. Integendeel: ze vraagt hem zijn hotelkamer te verlaten en bij haar in te trekken. Cage stemt toe onder de voorwaarde dat hij zijn plan kan doorzetten. Sera gaat akkoord met zijn verzoek, slechts één of misschien twee keer oppert ze dat hij naar een dokter moet gaan. Zoals Sera accepteert dat Cage zich wenst dood te drinken, lijkt Cage niet warm of koud te worden van het prostitutiewerk van Sera. Deze film

straalt 'acceptatie' uit, en roept ook verwarring op. Enerzijds door toe te kijken hoe iemand zich dood drinkt zonder dat dit veel indruk maakt. Anderzijds door de bizarre reactie van Ben en Sera. Toch maakt deze combinatie van gevoelens de film de moeite van het bekijken waard.

Regisseur Mike Figgis heeft een romantische film gemaakt waarin alleen de liefde telt, achtergrond en omstandigheden zijn onbelangrijk. Figgis baseerde zich op een autobiografische roman van John O'Brian, die vlak voor de opnames van de film overleed aan de gevolgen van zijn drankzucht. Alcoholisme en prostitutie zijn dan ook niet de centrale thema's van dit verhaal. Ben is toevallig een alcoholist en Sera toevallig een prostituee, aldus de regisseur. Hoe toevallig de rol van alcoholist is gekozen valt te betwijfelen. Nicolas Cage zegt over zijn eigen personage dat het juist de alcoholist is die de ware liefde kan ontdekken. Diep gezonken als hij is, maakt het hem niet meer uit welk beroep zijn geliefde uitoefent. En dat dit het beroep van prostituee is, is vast en zeker ook niet zo toevallig. Het gegeven van de prostituee die nooit echte liefde heeft gekend, is niet nieuw en levert soms dan ook clichés op.

Toch vond ik de rol van Sera het meest boeiend. Haar positie roept de meeste vragen op. Ben gaat dood, dat staat buiten kijf. Sera gaat door. De liefde waar zij zo wanhopig naar op zoek is, houdt met de dood van Ben op. Waarom stort zij zich in dit avontuur waarvan de nare afloop al bekend is? Wat betekent het voor haar om toe te kijken hoe haar geliefde zich dood drinkt? Het zullen wel veel te rationele vragen zijn voor deze film waarin uiteindelijk toch de romantiek overheerst.

Suzanne Hautvast (✉)
S. Hautvast, Maatschappelijk werker i.o., Centrum Maliebaan,
Utrecht

Vrede en begrip voor drie dollar

Van een heel ander kaliber is *Fear and loathing in Las Vegas* (1998). Ook hier is een (semi) autobiografische roman (1971) de inspiratiebron. In het destijds grensverleggende cultboek van Hunter S. Thompson maakt de op feiten gebaseerde journalistiek plaats voor het wel zeer persoonlijke verslag.

In de film krijgt sportjournalist Raoul Duke (Johnny Depp, die enkele weken met Thompson doorbracht om zich in zijn rol te kunnen inleven) in 1971 de opdracht om in Las Vegas, ‘the American dream in action’, een motorrace te verslaan. Tot zover is het verhaal duidelijk. Meer verhaal is er eigenlijk niet. Net zoals het voor Duke, staand in een stofwolk van rondstuivend zand met een glas waarin het bier in modder is veranderd, onmogelijk blijkt de motorrace te verslaan, is het net zo onmogelijk iets zinnigs over het verhaal van deze film te zeggen. De film kent slechts decors, veelal hotelkamers en casino’s waar de meest waanzinnige trips worden beleefd. Dit maakt de twee uur durende, bij vlagen hilarische, film tot een lange zit.

Voortdurend onder invloed van drank, wiet, cocaïne, ether en mescaline slepen journalist Duke en zijn metgezel, de advocaat Gonzo, zich door Las Vegas. Hun verblijf daar is één grote ‘bad trip’. Ze zien vleermuizen die er niet zijn, patronen in tapijten die bewegen, gezichten van mensen die veranderen in koppen van reptielen. Gesprekken nemen rare wendingen en mensen veranderen in monsters.

De voiceover van journalist Duke brengt echter lijn, of liever gezegd, een moraal in het verhaal. Zo steekt hij zijn afschuw over Las Vegas niet onder stoelen of banken. Als hij zich in Bazoo Circus bevindt, het ‘zenuwcentrum van the American dream’, laat de voiceover aan de kijker weten dat ‘Bazoo Circus is wat men op zaterdag zou doen als de Nazi’s hadden gewonnen. Dit was het Zesde Rijk’. De voiceover valt hier samen met de mening van regisseur Terry Gilliam, bekend van onder andere *Monty Python and the Holy grail* (1975), en mogelijk ook met de mening van auteur Thompson. Voor Gilliam, die overigens nooit psychedelische drugs gebruikte, is Las Vegas een reflectie van Amerika: ‘het wordt een Disneyland en iedereen wordt infantiel, loopt wat rond en doet niets’, laat hij in een interview kort na het verschijnen van de film weten.

Na deze blik op Bazoo Circus daagt de realiteit weer voor Duke (of zijn de drugs uitgewerkt). Hij realiseert

zich dat hij geen verhaal heeft over de motorraces, sterker nog hij heeft zelfs geen idee wie de race heeft gewonnen. Bovendien heeft hij geen geld meer om de rekeningen van de roomservice te betalen. Het is *fear and loathing* wat overblijft. Hij besluit Las Vegas te verlaten. Om er tamelijk snel weer terug te keren, met een zogenaamd nieuwe opdracht waar nog minder van terecht komt. Het buitensporige drugsgebruik met bijbehorende hallucinaties keren terug, in verhevigde vorm lijkt het wel.

Maar ook de kritiek keert terug. De voiceover van Duke laat de kijker weten dat de hoogtijdagen van het lsd-gebruik al jaren voorbij zijn. Hij maakt daarmee zijn eigen leven (en dat van de lsd-gebruikers na 1965) tot een karikatuur. ‘We zitten op een overlevingstrip’, zegt Duke. ‘Al die lsd-freaks, denkend dat ze vrede en begrip voor drie dollar per pil konden kopen... Zij lieten een generatie van permanente kreupelen en mislukte zoekers achter, blind voor de essentiële denkfout van de lsd-cultuur: de wanhopige veronderstelling dat iemand of één of andere macht het licht aan het einde van de tunnel aanwijst.’

Na een eindeloos lijkende zit, krijgt de kijker dit lesje dan nog even over zich uitgestort. Sportjournalist Duke komt in ieder geval weer met beide benen op de grond, en we zien hem terugkeren naar Los Angeles, het koninkrijk der gekken.

Literatuur

Films

Leaving Las Vegas is in 1995 uitgebracht in de Verenigde Staten, regie: Mike Figgis, productie: Lila Cazes en Annie Stewart, distributie: United Artists.

Fear and Loathing in Las Vegas is in 1998 uitgebracht in de Verenigde Staten, regie: Terry Gilliam, productie Patrick Cassavetti en Laila Nabulsi, distributie: Univers Pictures.

Boeken

O’Brien, J. (Eerste uitgave 1990, herdrukt in 1995, 1996 en 1997).

Leaving Las Vegas. New York: Watermar Press.

Thompson, H. S. (Eerste uitgave 1971, tweede uitgave 1998). *Fear and loathing in Las Vegas: a savage journey to the heart of the American Dream*. New York/Toronto: Vintage.

Beide boeken zijn te bestellen via www.amazon.com.

De films zijn op video en dvd te huur.